VERSLAG

Vergadering
Raadscommissie Zorg, Welzijn en Samenleving

Raadzaal

16 maart 2023

Index verslag vergadering raadscommissie Zorg, Welzijn en Samenleving Donderdag 16 maart 2023

Algemeen

1.	Opening en vaststellen agenda	3
2.	Mededelingen van de voorzitter	3
3.	Mededelingen en toezeggingen van wethouders Heller, Van Hunnik en Van Voorden (inclusief vragen naar aanleiding van de prioriteitenagenda de mededelingen inzake regionale aangelegenheden)	3
4.	Beeldvorming Visievorming sociaal domein	6
5.	Oordeelsvorming Visievorming sociaal domein	11

RAADSCOMMISSIE ZORG, WELZIJN EN SAMENLEVING
DONDERDAG 16 MAART2023

Locatie: Raadzaal
Voorzitter: J.A. van Waarden.
Griffier: M. Bouw.

Aanwezigen bij aanvang:
fracties: Hart voor Hilversum: mw. M. Boukhriss en mw. R. de Jong-Schrijvers; D66: J.J.A.N. Deen en mw. V. Wesselink; VVD: G.J. Ekelmans, T. Hekkelman en mw. E.M. Zeeuw van der Laan; GroenLinks: S.J. Hexspoor; CDA: T. de Jong; Democraten Hilversum: mw. A. van de Beek; PvdA: F Lawerman; SP: J.P.A. Otto en mw. B. Verweij; ChristenUnie: mw. G. Potters-Blijdorp; BVNL: mw. A. Leeuwin.
College: B. Heller, mw. K. van Hunnik en N.G.T. van Voorden, wethouder.

1. Vaststellen agenda
De **voorzitter** opent de commissievergadering en heet iedereen welkom.

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

2. Mededelingen van de voorzitter
Er zijn geen mededelingen.

3. Mededelingen en toezeggingen van wethouders Heller, Van Hunnik en Van Voorden (inclusief vragen naar aanleiding van de prioriteitenagenda de mededelingen inzake regionale aangelegenheden)

Wethouder **Van Hunnik**:
- deelt mee dat de eerste fase van de aanbesteding van een multifunctionele accommodatie achter de rug is en drie partijen zich daarvoor hebben aangemeld; nu vindt een selectie plaats aan de hand van vastgestelde criteria;
- vervolgt dat in mei duidelijk wordt welke partij het gaat worden;
- deelt mee dat er één bezwaar is ingediend tegen de omgevingsvergunning;
- merkt op dat de tijdelijke huisvesting aan het Neuplein/Neuweg zal zijn, waarvoor nog een omgevingsvergunning zal moeten worden aangevraagd;
- gaat uit van de start bouw aan het einde van het jaar.

Insprekers
De heer **Karels (bewonersvereniging Zonnestraal i.o.)**:
- spreekt in over de ontwikkeling op het landgoed Zonnestraal;
- heeft in augustus 2022 uit de krant vernomen dat er een masterplan bestond waardoor de woon- en leefomgeving grondig op de schop zou worden genomen; bewoners zouden daarover enthousiast zijn volgens het artikel, maar dat is niet zo;
- heeft zorgen kenbaar gemaakt in een brief aan het college, die in september 2022 in de commissievergadering aan de orde is gesteld; aan de hand daarvan heeft een van de bewoners contact gehad met Joram Grünfeld, die vertelde dat is besloten gebiedskaders op hoofdlijnen voor Zonnestraal op te stellen; in die ontwikkeling is tot nu toe nog geen ruimte voor bewonersparticipatie, wat hem zorgen baart en mogelijk onbedoeld is;
- stelt vast dat bewoners pas in beeld komen als de gebiedskaders zijn vastgesteld en als de ontwikkelaar een uitwerking van gebiedskaders heeft gemaakt met een masterplan; pas dan mogen bewoners een steentje bijdragen;
- denkt te weten dat de procedure niet in lijn is met de Omgevingswet, die als uitgangspunten draagvlak en participatie heeft;

- gaat het om een groter gebied dan het Media Park, waar meer dan 150 mensen wonen, waar er een Rijks- en gemeentemonument en een gemeentelijk monumentaal complex aanwezig zijn;
- heeft inmiddels namens de bewonersvereniging i.o. een uitnodiging aan de ontwikkelaar doen uitgaan;
- verzoekt het college en de raad de bewoners te betrekken bij het project, te beginnen bij de gebiedskaders.

De **SP**:
- vraagt of bewoners willen dat de raad participatie voor bewoners regelt, bijvoorbeeld in de vorm van een motie; de heer **Karels** gaat het erom dat bewoners hun stem kunnen meegeven en wel serieus;
- vraagt of bewoners zijn betrokken bij het opstellen van bijvoorbeeld een gebiedsagenda; de heer **Karels** zegt van niet.

D66:
- begrijpt dat vanuit de ontwikkelaar nog geen enkel contact is geweest met buurtbewoners en de bewonersvereniging; de heer **Karels** zegt dat dat contact er nauwelijks is geweest; enkele bewoners hebben een uitnodiging gehad, wat bewoners te mager vinden; bewoners hebben daarom een oprichtingsvergadering gehad voor een bewonersverenging en zij hebben daarna de ontwikkelaar uitgenodigd.

Wethouder **Van Voorden**:
- herkent de zorg van de bewoners en ziet ook dat participatie niet goed van de grond komt;
- wijst het op het initiatief van de eigenaren die de plicht hebben participatie op te starten;
- heeft contact met de eigenaren gezocht;
- zegt toe participatie te laten opstarten en het verslag van de eerste ronde bij te sluiten bij het gebiedskader op hoofdlijnen, dat de raad bespreekt.

De heer **Karels**:
- begrijpt dat de bewoners een uitnodiging krijgen van de ontwikkelaar, waarna zij hun input kunnen geven; bewoners krijgen ook een plek in het opstellen van het gebiedskader;

Wethouder **Van Voorden**:
- herhaalt de eigenaar te vragen participatie op te starten en een verslag daarvan naar de gemeente te sturen.

De heer **Karels**:
- wil weten of bewoners dat verslag ook te zien krijgen; wethouder **Van Voorden** antwoordt dat bewoners van het openbare stuk van het participatieverslag kennis kunnen nemen.

Mevrouw **Germans (Villa Vrolik)**:
- merkt op dat ouders van kinderen van basisschool Villa Vrolik bezorgd zijn, vanwege het huisvestingsprobleem op de school;
- meent dat de wethouder een praktische oplossing verkiest boven het belang van de kinderen;
- verzoekt de gemeente medewerking te verlenen aan vier noodlokalen;
- constateert dat de gemeente het geen probleem vindt om in Anna's Hoeve de periode van onzekerheid door corona te laten voortduren door kinderen elders naar school te sturen;
- vraagt zich af waarom de wethouder vasthoudt aan niet onderbouwde en incorrecte argumenten, die kinderen in een cruciale levensfase schaden;
- wachtte twee maanden op een reactie op twee verstuurde brandbrieven, waarop op 8 maart jl. eindelijk werd gereageerd, waarin de gemeente stelde dat de problemen bij Villa Vrolik bekend en de nadelige gevolgen daarvan in beeld zijn; de aandacht gaat bij de gemeente uit naar tijdelijke huisvesting en de gemeente draagt graag bij aan een oplossing;
- vindt dat loze woorden, omdat de gemeente aangeeft dat het realiseren van tijdelijke huisvesting in een tijdelijk gebouw op korte termijn niet mogelijk is;

- wijst erop dat STIP in februari 2022 al een aanvraag voor noodlokalen bij de gemeente heeft ingediend; alle formele stappen zijn al gezet; de oplossing had er dus al kunnen zijn als de gemeente direct in het belang van de kinderen had gehandeld;
- vernam uit de brief van 8 maart jl. dat er in de omgeving van de school Villa Vrolik geen mogelijkheid is voor tijdelijke huisvesting, maar meent dat er op de school wel degelijk ruimte is voor noodlokalen;
- vindt de locatie van de Annie M.G. Schmidtschool voor speciaal onderwijs vanuit pedagogisch oogpunt voor tijdelijke huisvesting niet geschikt; twee verschillende typen onderwijs voeg je niet zomaar samen; bovendien overschrijdt de afstand naar de school de maximale afstand die in de verordening is opgenomen;
- is zelf met de Lorentzschool overeengekomen dat groep 6 daar tijdelijk kan verblijven, maar de vraag is of de wethouder enig moment heeft stilgestaan bij de impact van deze verhuizing na de covidperiode;
- heeft de personeelskamer en de ruimte bedoeld voor creatieve lessen al opgeofferd;
- stelt dat kinderen klagen over hoofdpijn en sufheid; welke situatie al te lang duurt en onnodige stress oplevert;
- vindt het onrechtmatig en onacceptabel dat de wethouder voet bij stuk houdt en roept haar op de belangen van de kinderen op de eerste plaats te stellen en mee te werken aan vier noodlokalen;
- vraagt waarom de wethouder vasthoudt aan een onrechtmatige oplossing die schadelijk is voor de kinderen;
- vraagt de wethouder bij Villa Vrolik langs te komen om de locatie voor vier noodlokalen te bekijken.

De **VVD**:
- informeert om welk aantal kinderen het gaat en welke groepen het betreft; mevrouw **Germans** gaat het om vier klassen, 80 tot 100 kinderen; er wordt gekeken welke groepen het best verplaatst kunnen worden
- vraagt of het ook gaat om kleuters; mevrouw **Germans** legt uit dat de regel is geweest dat de groepen met de kleinste kinderen gewoon op school kunnen blijven; het ligt ook aan de dynamiek van de school.

D66:
- vraagt meer te zeggen over niet onderbouwde argumenten en hoe het gesprek met de schoolleiding verloopt; mevrouw **Germans** merkt op dat de gemeente aangeeft dat er geen plek is voor noodlokalen en dat er niet heel snel gehandeld kan worden om die noodlokalen op te zetten; het voorliggende voorstel is haars inziens onacceptabel gezien de verordening en twee verschillende onderwijssystemen; zij is zelf voorzitter van de medezeggenschapsraad en overlegt hierover met de directie; de gemeente moet een oplossing vinden.

GroenLinks:
- is benieuwd welke ruimte er is voor noodlokalen; mevrouw **Germans** wijst op parkeerplaatsen, sportvelden en openliggende terreinen in Anna's Hoeve, die geschikt zouden zijn voor noodlokalen.

Wethouder **Van Hunnik**:
- waardeert de aanwezigheid van de vertegenwoordigers van Villa Vrolik; haar gesprekspartner is het STIP-bestuur en dat gesprek heeft ook plaatsgevonden; zijzelf praat heel frequent en intensief met het bestuur over de nieuwe situatie, waarvoor bouw moet plaatsvinden;
- wil niets liever dan dat de verbouwing snel start; de actuele vraag aan tijdelijke onderwijshuisvesting is bij de gemeente nog niet bekend; het bouwplan en de planning zijn nog niet concreet; binnen twee/drie weken hoopt zij daarover helderheid te hebben, die voortkomt uit gesprekken van ambtenaren met het STIP-bestuur;

- stelt dat iedereen erbij gebaat is dat er zo snel mogelijk een oplossing komt; tijdelijke huisvesting zou in de buurt van de school kunnen zijn; er wordt nu al gesproken al alternatieven;
- bestrijdt dat de gemeente vasthoudt aan bepaalde standpunten;
- heeft wel gesproken over alternatieven en heeft over de locatie van de Annie M.G. Schmidtschool gedacht voor het onderbrengen van kinderen vanuit Villa Vrolik; die oplossing heeft het STIP-bestuur aangewezen
- is blijven zoeken naar oplossingen, waarna de ontwikkeling volgde van de bouw die startte; de actuele vraag van het STIP-bestuur aan de gemeente is nog niet in beeld.

Mevrouw **Germans**:
- heeft wekelijks een halfuur een call met het STIP-bestuur en is daarmee dus frequent in contact;
- is heel blij om het betoog van de wethouder te horen en voelt de bereidheid voor het vinden van een oplossing die de veiligheid van de kinderen dient.

Wethouder **Van Hunnik**:
- zal zich tot het uiterste inspannen om zaken tot een goed einde te brengen.

4. Beeldvorming Visievorming sociaal domein (0.31)

Woordvoerders:
fracties: Hart voor Hilversum: mw. M. Boukhriss; D66: mw. V. Wesselink; VVD: G.J. Ekelmans; GroenLinks: S.J. Hexspoor; CDA: T. de Jong; Democraten Hilversum: mw. A. van de Beek; PvdA: F. Lawerman; SP: mw. B. Verweij; ChristenUnie: mw. G. Potters-Blijdorp; BVNL: mw. A. Leeuwin.
College: mw. K. van Hunnik, B. Heller en N.G.T. van Voorden, wethouders.
Ambtelijke ondersteuning: mw. K. Nieuwenhuis.

Inspreker
Mevrouw **Wijnands (voorzitter Adviesraad Sociaal Domein)**:
- vindt het voorliggende stuk goed;
- is wel van mening dat de doelgroep jeugd er een beetje bekaaid af komt, waarbij niet is vermeld hoe goed men het zou willen zien;
- adviseert met het stuk akkoord te gaan en de pijnpunten invulling te geven bij de beleids- en uitvoeringsnota's.

De **SP**:
- vraagt of de Adviesraad Sociaal Domein voldoende wordt betrokken; mevrouw **Wijnands** wordt redelijk tot erg goed betrokken bij alles wat wordt geschreven voor de raad; als men van begin af aan goed wordt betrokken bij een traject heeft de Adviesraad Sociaal Domein geen zes weken nodig om een advies te geven over een stuk; de contacten zijn goed en informatie wordt structureel goed gegeven.

Democraten Hilversum:
- vraagt waarom ingeval van korte beschikbare tijd voor het geven van een advies dat advies toch wordt gegeven; mevrouw **Wijnands** doet dat in het belang van de inwoners en zet dan een tandje bij; zij begrijpt dat het soms niet anders kan; de Adviesraad Sociaal Domein gaf bijvoorbeeld op het concept van de nota 'Wij zijn Hilversum' al een vooradvies, omdat anders het traject naar de visie zelf te kort zou zijn om nog een advies of een brief te schrijven; op die manier wordt opgelost dat de termijnen te kort zijn of overschreden worden; dat is een kwestie van samenspraak;
- vraagt of er dan wel voldoende tijd is om de achterban te consulteren; mevrouw **Wijnands** antwoordt dat de leden altijd contact hebben met hun achterban; de achterban wordt bij het schrijven van het advies niet altijd geraadpleegd, tenzij die direct te consulteren is.

Beeldvormende vragen commissie

D66:
- vraagt waarom bij het ene onderwerp wordt genoemd wat er gebeurt en bij andere niet en informeert naar de reden daarvan; wethouder **Van Voorden** heeft nog uitwerking nodig van de waardes, terwijl de doelen wel structureel zijn uitgewerkt; de uitwerking vindt straks plaats bij de kadernota's.

Hart voor Hilversum:
- vraagt hoe de gemeente kan bijdragen om beroepen op middelbaar niveau aantrekkelijker te maken; wethouder **Heller** vindt dat vanuit gemeentelijk perspectief lastig; de gemeente kan participatiewetcliënten zo goed mogelijk toe leiden naar sectoren met veel beroepen op middelbaar niveau; makkelijk bemiddelbare mensen zijn langzamerhand uit het bestand van werkzoekenden verdwenen, zodat hij zich nu meer richten op de moeilijker bemiddelbaren; de aantrekkelijkheid van een beroep zit hem vaak in factoren waarop de gemeente niet direct invloed heeft.

De **PvdA**:
- informeert naar de evaluatie van de huidige visie/het voorgaande beleid en hoe de uitkomsten daarvan zijn geïmplementeerd en vertaald in de nieuwe visie; wethouder **Van Voorden** heeft alle beleidsnota's geëvalueerd, welke evaluaties zijn bijgevoegd; het is moeilijk om een visie te evalueren;
- ziet zelfredzaamheid niet meer in de visie voorkomen en vraagt of dat principe wordt losgelaten; wethouder **Van Voorden** erkent dat het woord niet terugkomt, maar wel gaat het om samenwerken van inwoners en maatschappelijke organisaties; men probeert een goed verband te houden met wie waarvoor verantwoordelijk zijn; wethouder **Heller** stelt dat zelfredzaamheid ook in wetgeving is geborgd, maar ook in het vertrouwen dat iemand zelfredzaam is; wethouder **Van Voorden** gaat uit van positieve gezondheid, het voorbeeld van zelfredzaamheid; de **PvdA** vraagt of dat voorheen niet gebeurde; wethouder **Van Voorden** ziet een verschuiving naar positieve gezondheid, dat de gemeente wil omarmen; wethouder **Heller** stelt dat men altijd moet blijven differentiëren qua benadering en bejegening van cliënten;
    - de **SP**: vraagt waar in het stuk de levenslange verantwoordelijkheid staat voor mensen die nooit zelfredzaam worden; wethouder **Van Voorden** is er ook voor de mensen die niet zelfstandig aan de slag kunnen gaan, bijvoorbeeld middels een zinvolle daginvulling;
    - de **SP** is benieuwd of het college bereid is na te denken om levenslange ondersteuning nader te duiden; wethouder **Van Voorden** wijst op de volgende tekst in het stuk: 'Alle inwoners met een ondersteuningsvraag weten waar ze terecht kunnen. Een goede toegang tot ondersteuning is een van de randvoorwaarden voor het vergroten van gezondheid. Veel mensen vinden zonder hulp of ondersteuning hun weg, maar dat geldt niet voor iedereen'; bij de uitwerking van het Wmo- en welzijnsbeleid kan daaraan nog extra aandacht besteed worden als de raad dat nodig vindt;
    - de **SP** gaat het erom dat levenslange ondersteuning duidelijker in de visie staat; wethouder **Heller** stelt voor dat de SP daartoe dan een tekstvoorstel formuleert.
    - het **CDA** wil weten of het college een groot beroep doet op de eigen verantwoordelijkheid van mensen; wethouder **Heller** stelt dat het spel plaatsvindt tussen consulent en cliënt en denkt dat men erg moet kijken wie men voor zich heeft, dus differentiëren; vanuit kernwaarden en doelstellingen kan men per geval zaken bekijken; vanuit de organisatie is daar prima handen en voeten aan te geven; wethouder **Van Hunnik** gaat het er vooral om opleiding te geven en kansen te bieden; waar mogelijk doet de gemeente meer om kinderen zelfstandig te laten functioneren;
    - het **CDA** wil nadere uitleg zien over wat wordt bedoeld met ongelijk investeren; wethouder **Van Voorden** heeft het dan over maatwerk: investeren daar waar nodig;
    - de **SP** vraagt om uitleg over hoe het college collectieve voorzieningen ziet die geen maatwerk zijn; wethouder **Van Voorden** gaat het er ook om hoe men naar wijken

kijkt, die met een verschillende problematiek te maken hebben; men kan middelen inzetten op plekken waar dat het hardst nodig is.

De **ChristenUnie**:
- stelt een vraag over veiligheid, waarover op bladzijde 21 staat dat mensen die grip op het leven kwijt zijn soms overlast veroorzaken waardoor spanningen in de buurt ontstaan; zij hebben toch recht op een eigen veilige plek en zij vraagt waar zij die plek moeten hebben; wethouder **Van Voorden** gaat het daarbij om zowel collectieve als individueel veilig wonen; voor bepaalde mensen is ook een plek nodig, wat soms ingewikkeld is; voor zowel de wijk en het individu moet er sprake zijn van een acceptabele veiligheid.

De **VVD**:
- gaat in op kernwaarden, vermeld op pagina 9; bij betrokkenheid staat specifiek dat vrijwilligers, mantelzorgers, bewonersinitiatieven, verenigingen en kerken zorgen voor betrokkenheid en verbinding in de samenleving; gevraagd wordt of dat lijstje uitputtend is en of is overwogen maatschappelijke organisaties, culturele instellingen en ondernemers te noemen; wethouder **Van Voorden** reageert dat de lijst nog langer kan zijn; iedereen kan een bijdrage leveren;
- vraagt verder of er een bepaalde overweging is om bepaalde organisaties wel te noemen; wethouder **Van Voorden** zegt zo er niet naar te hebben gekeken; wel zijn er organisaties die juist op zorg en welzijn heel erg actief zijn;
    - **Democraten Hilversum** wil ook religieuze instellingen laten benoemen; wethouder **Van Voorden** zegt toe die passage te zullen aanpassen.

Hart voor Hilversum:
- informeert of leerlingen die door corona leerachterstanden hebben opgelopen meegenomen zijn in de visie; wethouder **Van Hunnik** wijst op NPO-gelden die specifiek op corona-achterstanden worden ingezet tot 2025; daarna wordt gekeken wat structureel te maken is van interventies; die succesvol zijn gebleken; die staan niet in de visie, maar komen terug in de educatieve agenda.

D66:
- vraagt of er ideeën zijn om in wijken sociale cohesie voor elkaar te krijgen; wethouder **Van Voorden** gaat werken aan de hand van een wijkmonitor, waardoor men weet wat men per wijk moet aanpakken;
    - de **SP** ziet middenin pagina 8 staan dat er vooral in minder gegoede buurten statushouders zullen gaan wonen, maar stelt dat men ook zou kunnen vermelden dat een heleboel statushouders komen te wonen in rijkere buurten; wethouder **Heller** vindt dat niet conform de realiteit en stelt dat bepaalde wijken meer dan andere wijken de problematiek van statushouders opvangen, omdat zich daar veel sociale huurwoningen bevinden;
    - de **SP** vraagt of het college bereid is om op dat punt zijn visie te veranderen; wethouder **Heller** antwoordt dat de vraag waar statushouders te vestigen zijn geen onderdeel van de visie is;
    - de **SP** stelt dat de zin op pagina 8 dat in bepaalde buurten statushouders komen te wonen dan niet klopt; wethouder **Heller** is dan benieuwd welke keuze de SP dan zou maken;
    - **Democraten Hilversum** vindt de betreffende zin ook niet zo prettig klinken;
    - **Hart voor Hilversum** is benieuwd of het college de doelgroepen wil wijzen op de mogelijkheid de kwaliteit van de woningen te verbeteren; wethouder **Heller** is daarmee al bezig, bijvoorbeeld bij energiebesparende maatregelen; dat staat echter los van de visie.

Het **CDA:**

- vraagt hoe de wethouder borgt dat de kernwaarde ‘eenvoud’ niet ‘simpel’ wordt; wethouder **Van Voorden** gaat het erom met eenvoud slagen maken; het gaat bijvoorbeeld om efficiënter afhandelen van enkelvoudige aanvragen, eenvoudig communiceren in begrijpelijke taal en om een bepaalde wijze van benadering; met partners gaat de gemeente verkennen om die waardes goed te duiden en te implementeren; wethouder **Heller** vult aan dat eenvoud alles te maken heeft met het bereik van regelingen.

Democraten Hilversum:
- mist een gezonde leefomgeving/gezond leefklimaat in de visie; wethouder **Van Voorden** heeft vermeld te zorgen voor een goede koppeling met de omgevingsvisie; de in de omgevingsvisie geformuleerde ambitie wil hij op de visie op het sociaal domein laten aansluiten;
- ziet de nadruk liggen op veiligheid; wethouder **Van Voorden** vindt dat een ongelukkige combinatie met de omgevingsvisie; eigenlijk wil hij zeggen ook met veiligheid een goede koppeling te willen maken, evenals op gezondheid, een thema dat doorheen de hele visie zit;
- wil naast veiligheid ook de nadruk leggen op gezondheid; wethouder **Van Voorden** lijkt het prima om dat woord ook op te nemen.

De **PvdA**:
- vraagt of het idee van de agenda van de buurt wordt losgelaten, die in de visie ‘Lang leve de buurt’ stond; gevraagd wordt hoe de buurtgerichte aanpak in de visie terugkomt; wethouder **Van Hunnik** licht toe dat de buurtgerichte aanpak er al was en wordt uitgebouwd door buurtinitiatieven te honoreren; wethouder **Van Voorden** vult aan dat het programma buurten met buurtbudgetten en – initiatieven overeind blijft.

De **ChristenUnie**:
- vraagt of op bladzijde 5 bij de verschillende onderdelen ook onderwijs moet worden genoemd; wethouder **Van Hunnik** erkent dat onderwijs er wel in moet staan.

De **SP**:
- mist in het visiestuk wat de gemeente wil doen aan het opdrachtgeverschap op het sociaal domein; wethouder **Van Voorden** brengt een logische samenhang aan tussen waardes, opgaven en de doelen, wat de rekenkamer ook heeft geadviseerd; in de volgende fase, bij de kadernota Wmo en de kadernota Jeugd, komen er startnotities met keuzemogelijkheden; daarbij zal meer richting dan nu worden gegeven en die nota’s zijn ook concreter;
- vraagt hoe de wethouder dat voor inkoop wil doen, waarbij geen opdrachtgeverschap in de visie is opgenomen en hoe dat in alle losse stukken gaat landen; wethouder **Van Voorden** heeft gezegd de regio nu een beetje buiten beschouwing te laten, omdat er bestaande contracten lopen die de gemeente respecteert; met de visie kan de gemeente veel meer de regie op thema’s voeren, omdat duidelijker is wat de gemeente gaat doen;
- ziet op bladzijde 9 ‘onze professionals’ staan en vraagt of de raad daarmee verantwoordelijkheid voor het opdrachtgeverschap bedoelt; wethouder **Van Voorden** verstaat onder professionals ambtenaren van de gemeente en ambtenaren van gemeenschappelijke regelingen; wethouder **Heller** gaat het hierbij niet om het opdrachtgeverschap, maar om het uitgangspunt van vertrouwen, wat slaat op inwoners/cliënten, maar ook consulenten die tegenover de inwoner in de spreekkamer zitten en die het vertrouwen moeten krijgen om te doen wat zij als professionals nodig vinden om te doen; het gaat om vertrouwen aan de uitvoering;
- vraagt of de visie, gezien de lange looptijd van tien jaar, ook iets moet zeggen over de verantwoordelijkheid voor het opdrachtgeverschap voor mensen die de gemeente inhuurt; wethouder **Van Voorden** gaat het in het algemeen om vertrouwen geven aan de experts die het werk doen; met opdrachtgeverschap kan men dat verwerken in subsidiebeleid/subsidieregels; technisch gezien gaat de passage over het geven van vertrouwen aan mensen die inwoners helpen;
- informeert of het college van mening is dat die vorm van opdrachtgeverschap in de visie moet staan; wethouder **Heller** antwoordt dat het college dat niet nodig vindt.

Democraten Hilversum:
- mist het aspect wederkerigheid in de visie en het lijkt erop alsof het gaat om ‘u vraagt en wij draaien’; wethouder **Heller** ontkent dat; er is altijd sprake van een balans; er zijn ook mensen die af en toe proberen de gemeente te besodemieteren; daarop blijft de gemeente scherp en dat wordt tegengegaan; als men zichzelf kan redden is ondersteuning niet nodig; dat is in tal van manieren in wetgeving geborgd en dat blijft ook het uitgangspunt; vertrouwen verdient echter ook aandacht, meer dan het in de afgelopen periode heeft gekregen.

De **SP**:
- is benieuwd wat het college verstaat onder voldoende inkomen; wethouder **Heller** antwoordt dat dat in de uitwerking van het armoedebeleid wordt vastgelegd; een visie is volgens het college niet de plek om een bedrag vast te leggen en dat is iets voor de kadernota armoedebeleid/minimabeleid;
- stelt dat ‘voldoende inkomen’ subjectief is; wethouder **Heller** erkent dat, maar dat is nader ingevuld in situaties en bedragen per gezinssituatie; de samenleving heeft daarover uitspraken te doen en de raad kan daarover ook met het minima-/armoedebeleid nadere uitspraken doen;
- vraagt de gestelde normen over voldoende inkomen op te schrijven; wethouder **Heller** stelt dat het college niet die behoefte heeft; aangesloten wordt bij wat in het land gangbaar is.

De **PvdA**:
- vraagt of de visie ook leidt tot minder wachttijden, snellere afhandelingen en gehaalde budgetten; wethouder **Van Voorden** hoopt van wel; de visie is voor tien jaar en moet doorleefd worden; door samenhang aan te brengen zijn er scherpere doelen te formuleren met meer efficiency als gevolg; wethouder **Heller** meent dat de visie op zich niets verandert, maar wel richting en kaders kan geven voor vervolgstappen in beleidskaders, die nog uitgewerkt moeten worden; op die manier moet het leiden tot het beoogde doel; de aanname van een visie leidt niet tot consequenties; met de visie begint het werk pas om doelen uiteindelijk te bereiken;
    - de **SP** vraagt hoe het college de doelen SMART gaat maken; wethouder **Van Voorden** doet dat in de kadernota’s jeugd en Wmo.

Democraten Hilversum:
- vraagt of alleenstaande ouders vaker jeugdzorgkinderen hebben; wethouder **Van Voorden** bevestigt dat kinderen van eenoudergezinnen soms wat kwetsbaarder zijn.

De **SP**:
- wil weten of het college bereid is om bewoners hulp te geven bij het vinden van passende zorg en/of ondersteuning; wethouder **Van Voorden** ziet daarvan niet de meerwaarde in, vanwege eenvoud als meerwaarde.

De **PvdA**:
- informeert naar de reden van het niet geven van betekenis aan gezondheidsverschillen, economische verschillen en een toenemende vraag naar jeugdzorg; wethouder **Van Voorden** legt uit dat het constateringen binnen de jeugdzorg zijn; opgaven en doelen moeten antwoord geven op de vragen die er zijn en maatschappelijke opgaven;

De **SP**:
- vraagt of stress-sensitief werken aan de visie toegevoegd kan worden; wethouder **Heller** wijst erop dat stress een maatschappelijke ontwikkeling is; problemen zijn enorm divers; stress-sensitief werken zou in de kadernota armoede thuishoren; gezien de opbouw en de systematiek van de visie hoort stress-sensitief werken niet bij de opgaven, kernwaarden of doelen; het is een instrument op te nemen in een kadernota.

5. Oordeelsvorming Visievorming sociaal domein (1.42.40)

Woordvoerders:
fracties: Hart voor Hilversum: mw. M. Boukhriss; D66: mw. V. Wesselink; VVD: G.J. Ekelmans; GroenLinks: S.J. Hexspoor; CDA: T. de Jong; Democraten Hilversum: mw. A. van de Beek; PvdA: F. Lawerman; SP: mw. B. Verweij; ChristenUnie: mw. G. Potters-Blijdorp; BVNL: mw. A.E. Leeuwin. College: mw. K. van Hunnik, B. Heller en N.G.T. van Voorden, wethouders.

De **SP**:
- volgt het advies van de Rekenkamer en heeft daarom vragen gesteld over de inbedding van onafhankelijke cliëntondersteuning en hoe keuzes worden gemaakt als statushouders in kwetsbare wijken komen; de fractie wil in de visie het college de opdracht geven om daarmee anders om te gaan of daarin op een andere manier in te investeren;
- wil in de visie aandacht laten besteden aan opdrachtgeverschap, wat zij nu mist;
- wil richting en normen geven, specifieker op onderdelen die voor alle partijen van belang zijn en aansluiten bij de maatschappelijke signalering en onderdelen van de Adviesraad Sociaal Domein en Cliëntenraad Sociaal Domein.

BVNL:
- gaat nog in overleg met haar fractie over het stuk.

De **ChristenUnie**:
- ziet nog heel veel open lijntjes en hoopt dat die op korte termijn worden ingevuld;
- wil het aspect veiligheid inhoudelijk laten uitwerken;
- is blij dat de adviesraden al vroeg zijn meegenomen in het proces.

De **VVD**:
- meent dat een mooie visie voorligt die precies doet wat die belooft: beeld geven aan en smaak geven aan de toekomst van het sociaal domein in Hilversum;
- kijkt uit naar de verdere invulling van de visie;
- is aangesproken door de brede visie;
- prijst de integrale aanpak van de visie en het noemen van sport, cultuur en bewegen en de aandacht voor de ontwikkeling van Hilversummers;
- ziet zelfontplooiing graag terug;
- wil uiteindelijk de verantwoordelijkheid voor de ondernemers graag in het stuk terugzien;
- is positief over de visie.

D66:
- vindt het prettig dat de visie in begrijpelijke taal is geschreven;
- wil de eenvoud uitbreiden door per hulpvragende persoon een contactpersoon te benoemen;
- stelt dat een groot deel van eenzaamheid te maken heeft met mentale gezondheid;
- ziet bij jongeren steeds meer mentale gezondheidsklachten, die breed opgepakt zouden kunnen worden en waaraan in de visie meer aandacht kan worden besteed;
- vindt het stuk over de sterke wijken heel mooi;
- meent dat het vangnet van de gemeente belangrijk blijft;
- is positief over het verder prima stuk.

Het **CDA**:

- is positief gestemd over de visie, waarbij waarden worden toegevoegd aan het beleid;
- had misschien de visie wat conservatiever willen zien, met wat meer focus op eigen verantwoordelijkheid en wederkerigheid; nu is er veel focus op mensen en wijken die het niet redden;
- is voorzichtig positief over het antwoord op de vraag over de balans tussen overheid, de samenleving en het individu; ziet graag de inbreng van de eigen verantwoordelijkheid vanuit de burger in de uitwerking goed verwerkt;
- ziet graag de uitwerking van de kernwaarde vertrouwen in de kadernota's tegemoet;
- heeft goed geluisterd naar de wethouder toen die aangaf dat eenvoud niet hetzelfde is als versimpelen; veel zaken in het sociaal domein zijn complex en kunnen niet eendimensionaal bekeken worden;
- ziet graag investeren op maat, ook meerdimensionaal; sommige wijken en buurten die als goed bekend staan scoren wellicht minder op andere zaken; de foto lijkt een tweedeling tussen twee typen wijken te suggereren: goed of minder; roept het college op dit gegeven niet eendimensionaal in de kadernota's op te pakken en de verdere uitvoering in beleid;
- stelt vast dat de visie focus en aandacht ademt voor het versterken van wijken en buurten;
- vindt eenzaamheid primair geen ding van de wijk, maar iets van mensniveau;
- ziet graag in kadernota's en programma's dat mensniveau dan ook graag terug.

Democraten Hilversum:
- complimenteert het college met de krachtige titel 'Wij zijn Hilversum', waarbij men gelijk verbondenheid voelt;
- noemt de visie mooi, met mooie kernwaarden, zoals vertrouwen, betrokkenheid en eenvoud;
- vindt het mooi om terug te lezen dat de menselijke maat weer wordt gehanteerd;
- stelt dat integraal beleid en de eigen kracht van de inwoner zal bijdragen aan oplossingen.

GroenLinks:
- ziet dat waarden wat breed zijn geformuleerd;
- pleit voor leidende principes, die de gemeenten Utrecht en Ede al toepassen, waarbij men met maatschappelijke partners kijkt naar leidende principes in het proces, die thuishoren in het visieproces, die later gezamenlijk met die partners geformuleerd kunnen worden;
- vraagt om de leidende principes in de voorbereiding op de uitvoering te ontvangen;
- ziet dat ondersteuning bieden in een complexe situatie vraagt om maatwerk, een grote uitdaging is het bereiken van mensen;
- wil meer menselijk contact terug laten komen, wat belangrijk is bij eenzaamheidsbestrijding en voor mentale gezondheid;
- is voorstander van het vergroten van kansengelijkheid en het sociaal kapitaal, waarbij menselijk contact belangrijk is;
- stelt dat normaliseren een drempel kan opwerpen om naar gemeente of professionals toe te gaan; beter kan men aan mensen betrokkenheid en eenvoud uitstralen;
- wil openstaan voor mensen die zorg en ondersteuning nodig hebben.

De **PvdA**:
- is niet tegen het bestrijden van ongelijkheid;
- is blij met de visie, maar had graag iets meer inhoud gewenst.

Hart voor Hilversum:
- vindt het belangrijk dat in de visie 'Wij zijn Hilversum' doelgerichter wordt gekeken naar wat passend en nodig is in de wijk;
- wil als gemeente investeren in kleine organisaties investeren die bewoners ondersteunen om de sociale binding te vergroten;
- heeft zorgen over de praktische uitvoerbaarheid van de visie en vraagt zich af of er voldoende mensen voor de uitvoering zijn.

Debat
Wethouder **Heller**:
- komt het voor dat kernwaarden de rol van leidende principes vervullen; **GroenLinks** reageert dat kernwaarden niet helemaal hetzelfde zijn als leidende principes; het gaat bij leidende principes om vuistregels die richting geven, die voor beleidsambtenaren, raad en college gelijk heel duidelijk zijn om invulling te geven aan de visie;
    - de **SP** wil leidende principes nu al toevoegen, om de visie concreter te maken; wethouder **Van Voorden** interpreteert dat de komende tijd wordt geduid wat de drie kernwaarden betekenen; als de leidende principes helpen met die uitwerking, dan zou hij daar ook voorstander van zijn;
    - het **CDA** vraagt op welke manier GroenLinks via de leidende principes antwoorden op de hoe-vraag geeft; **GroenLinks** vindt in een visie van belang hoe naar voren komt hoe men naar doelen gaat nastreven en wat de uitgangspunten zijn; leidende principes kan men met maatschappelijke partners formuleren en gevraagd wordt of het college daartoe een mogelijkheid ziet; wethouder **Van Voorden** doet dat zeker; de visie is ook al voorgelegd aan maatschappelijke partners;
    - de **SP** wil de visie meer diepte geven, zodat men weet wat normaliseren en eenvoud is; partners krijgen dan een opdracht; volgens haar wordt de raad gevraagd te zeggen wat hij wil; **GroenLinks** beschikt al over een mooi kader met waardes en ziet de leidende principes formuleren met maatschappelijke partners als een soort tussenstap;
    - de **SP** wil vertrouwen hebben in de visie en niet extra opdrachten gaan formuleren;
    - **D66** wil het stukje over leidende principes even op zich laten inwerken;
    - het **CDA** lijkt het toevoegen van een tussenfase niet wenselijk; de **PvdA** wijst op een visie van tien jaar, wat best wat vertraging in zich mag hebben;
    - **D66** wil de jeugdzorg- en Wmo-agenda's niet laten vertragen;
    - Wethouder **Heller** herinnert aan afspraken over het inhoudelijke proces, waarna nu het proces weer veranderd zou moeten worden
    - **Democraten Hilversum** bedankt GroenLinks voor de inbreng van de leidende principes, maar ziet die niet zo snel verweven door het visiedocument, maar wel van belang voor consulenten van het Sociaal Plein en onderaannemers, omdat ze te maken hebben met werkprocessen, de inrichting daarvan en waarden en normen.

Het **CDA**:
- vraagt of het woordgebruik 'normaliseren' volgens GroenLinks een drempel opwerpt voor de inwoner of de bewustwording van het feit dat sommige situaties bij het leven horen en niet altijd bij een traject opgelost hoeven te worden; **GroenLinks** wil mensen die hulp nodig hebben dat ook laten ervaren in plaats van bijvoorbeeld zeggen dat sommige situaties normaal zijn en mensen zich niet moeten aanstellen; het **CDA** concludeert dan dat GroenLinks het stuk anders leest dan zijzelf;
    - **D66** vindt de zin over normaliseren niet helemaal bij maatwerk passen;
    - de **SP** pleit voor opname van een woordenlijst, zodat duidelijk is wat men met bepaalde begrippen bedoelt; wethouder **Van Voorden** stelt dat normaliseren het tegengestelde is van mediKarelseren;

- de **SP** vraagt zich af of men ‘normaliseren’ moet gebruiken, omdat het misschien niet de lading dekt van wat men wil; het **CDA** interesseert het gebruik van ‘normaliseren’ minder, maar is blij dat in de visie staat dat sommige dingen bij het leven horen;
- de **SP** is van opvatting dat mensen geholpen moeten worden met het zo zelfstandig mogelijk leven; hoe de gemeente dat doet mag zij niet aan een norm afmeten, omdat dat voor iedereen anders is; zij heeft moeite met de opmerking dat demediKarelseren het tegenovergestelde is van normaliseren; wethouder **Van Voorden** gaat het om ‘normaliseren’ als breed gezondheidsconcept en als thema; Hilversummers krijgen passende zorg en ondersteuning en weten die te vinden, zodat het verhaal van de SP niet opgaat;

De **ChristenUnie**:
- is groot voorstander van opname van zowel kerken als moskeeën in stukken door het begrip ‘religieuze instellingen’ op te nemen; wethouder **Van Voorden** heeft die intentie ook;
- wil graag de toezegging dat religieuze instellingen collegebreed gebruikt gaan worden; wethouder **Van Voorden** zal daar extra alert op zijn.

Democraten Hilversum:
- vraagt of de VVD maatschappelijke ondernemingen graag terugziet onder het kopje ‘betrokkenheid’; de **VVD** wil ondernemingen met een maatschappelijke verantwoordelijkheid graag bij betrokkenheid terugzien; ook culturele instellingen hebben maatschappelijke verantwoordelijkheid;
  - de **SP** vraagt hoe de VVD de verantwoordelijkheid van ondernemers opgenomen wil zien; de **VVD** meent dat veel ondernemers al iets doen en wil dat opgenomen zien in het stuk; de uitwerking is iets voor de kadernota’s; **Democraten Hilversum** sluit zich erbij aan dat ondernemingen juist benoemd worden.

D66
- vraagt hoe het CDA meer conservatisme en wederkerigheid terug wil zien; het **CDA** denkt dat samen- en zelfredzaamheid een heel groot goed zijn; eigen verantwoordelijkheid komt een aantal keren wat minder terug; ook wacht zij graag de kadernota’s af, omdat de visie voldoende handvatten biedt; voorshands ziet de fractie geen aanleiding om hierover een amendement in te dienen.

De **SP**:
- vraagt de andere fracties wat hun visie is op het opdrachtgeverschap, of meer naar professionals gekeken moet worden en of de gemeente een visie daarop moet formuleren; **D66** interpreteert dat als meer dan ambtenaren; bijvoorbeeld ingehuurde mensen en organisaties; de **SP** wil in de visie daar iets over opschrijven, zoals een leidend principe;
  - het **CDA** vraagt wat het extra belang is van die toevoeging; de **SP** antwoordt dat de raad de belangrijke taak heeft om inwoners te voorzien van zorg en ondersteuning; de daarvoor aangestelde mensen zijn gemeentelijke medewerkers, waarvoor de gemeente ook goed moet zorgen; wethouder **Van Voorden** wijst op de passage in het stuk dat voor vertrouwen in de inwoner vertrouwen in de professional een noodzakelijke voorwaarde is; zij zijn direct betrokken bij inwoners en we vertrouwen op hun kennis en ervaring; dat is bijvoorbeeld ook de professional van Versa; de **SP** heeft meermalen een motie ingediend over aanwijzingen van een professional die leidend zijn, welke motie nog nooit is aangenomen; de fractie stelt vast dat het financiële principe leidender is; wethouder **Van Voorden** deelt die mening niet; de gemeente sluit goed aan op de behoefte van inwoners en doet dat doelmatig; die randvoorwaarde wordt verder uitgewerkt; de **SP** voelt ruimte om over opdrachtgeverschap nog wat op te nemen, teneinde inwoners voldoende zorg te geven;

opdrachtgeverschap wil zij zo invullen dat daarvoor aangestelde mensen dat op een goede manier kunnen doen;
- **D66** vindt vertrouwen heel belangrijk, omdat professionals het beste beslissingen daarover kunnen nemen;
- **GroenLinks** wijst op vertrouwen in maatschappelijke partners waarnaar men moet kijken of dat men moet laten terugkomen in de uitvoeringskaders;
- het **CDA** is het niet direct eens met de stelling dat personeel van een ingehuurde organisatie de facto in dienst van de gemeente zou zijn en wil dat punt ook niet aan de visie toevoegen; de **SP** wil een visie op opdrachtgeverschap of vertrouwen hebben; de gemeente is volgens haar namelijk linea recta verantwoordelijk voor de uitvoering; die verantwoordelijkheid wil zij de gemeente laten nemen; het **CDA** meent dat er een verschil is tussen goed opdrachtgeverschap en die rol meteen toe te voegen aan de visie.

Tweede termijn inspreker
Mevrouw **Wijnands**:
- deelt mee dat de Adviesraad Sociaal Domein erg is aangesproken door de visie;
- raadt af uitwerking uit te stellen en pleit ervoor aan de gang te gaan met beleidsnota's.

Advisering aan de raad
Hart voor Hilversum, het **CDA,** de **VVD,** de **ChristenUnie** en de **SP** adviseren positief.

De **PvdA, GroenLinks, Democraten Hilversum, D66** en **BVNL** maken een voorbehoud.

De **voorzitter** sluit de vergadering om 23.12 uur.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van 5 april 2023.
De griffier, ····· De voorzitter,

Mw. J.A. van Meerveld G.M. van den Top.